

1. INTRODUCCIÓ

En les ciutats dels anomenats països desenvolupats, l'accés als serveis bàsics com l'aigua, l'electricitat, el sanejament, els transports i les telecomunicacions ha seguit un procés paral·lel a la millora del benestar social i s'ha produït seguint un model d'accés majoritari de la població als serveis bàsics (Dupuy, 1982) .

En contraposició, a les ciutats dels països del Sud, aquest procés no ha permès arribar en l'actualitat a un accés generalitzat als serveis per part de la població. Les ciutats han crescut seguint esquemes colonials, donant lloc a una jerarquització de la societat molt marcada en tots els aspectes. Aquesta dualització ha provocat una fragmentació del territori que accentua cada vegada més les diferències en quant a la qualitat de vida dels habitants dins d'una mateixa ciutat.

El barri de Melen, situat al districte 6e de Yaoundé, capital del Camerun, és un exemple d'aquesta realitat. Com la resta dels anomenats teixits de creació espontània als quals pertany, el barri es caracteritza per una elevada densitat de població, per la precarietat de les seves construccions, realitzades majoritàriament en materials provisionals, i per estar infradotat de xarxes de serveis urbans bàsics que garanteixin unes condicions mínimes acceptables d'higiene i salubritat als seus habitants, tot i estar situat al centre de la ciutat.

Des de fa 5 anys, l'*Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres* i la seva contrapart camerunesa, l'ONG ERA-Cameroun, hi duen a terme un projecte de desenvolupament amb l'objectiu de millorar les condicions de vida dels seus habitants. Les intervencions es centren en millorar l'accessibilitat mitjançant la pavimentació de les vies interiors del barri i la canalització de les aigües que hi circulen, en l'acondicionament dels punts d'aigua i en la construcció de latrines estanques que no contaminin els cursos d'aigua existents al barri i dels quals s'abasteix gran part de la població. Aquesta actuació s'engloba dins de la tercera de les tres grans línies d'actuació definides a la *Conferència de Vancouver* de 1976 com a resposta als problemes d'habitatge als països en desenvolupament, basada en la millora de les condicions de vida dels habitants mitjançant actuacions a escala local, de la qual Camerun n'és un exemple.

El treball recull les diferents alternatives de què disposa la població per assegurar-se l'accés als serveis urbans bàsics –aigua, sanejament, electricitat– en un escenari de manca de xarxes i de manca d'intervencions municipals per millorar-ne l'accés. A més a més de l'anàlisi descriptiu dels diferents modes, s'estudia la relació existent entre les característiques socioeconòmiques dels habitants de Melen, a partir d'indicadors qualitius com la tipologia d'habitatge, i els diferents graus d'accés als serveis. La finalitat és definir els nivells de qualitat existents pel que fa a l'accés als serveis urbans i analitzar com influeix el mode com les famílies hi accedeixen en la qualitat del servei que finalment obtenen.

És una eina que permet avaluar de quina manera pot influir la millora dels serveis urbans bàsics en la qualitat de vida dels habitants de Melen, en particular, i d'altres barris espontanis de la ciutat de Yaoundé en general.